

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentset versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 924/2009,
 16. september 2009,
 piiriüleste maksete kohta ühenduses ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2560/2001
 (EMPs kohaldatav tekst)
 (ELT L 266, 9.10.2009, lk 11)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 260/2012, 14. märts 2012	L 94	22	30.3.2012
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/518, 19. märts 2019	L 91	36	29.3.2019

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ)
nr 924/2009,**

16. september 2009,

**piiriüleste maksete kohta ühenduses ja millega tunnistatakse
kehtetuks määrus (EÜ) nr 2560/2001**

(EMPs kohaldatav tekst)

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad ühenduses tehtavate piiriüleste maksete kohta tagamaks, et ühenduses tehtavate piiriüleste maksete eest võetavad tasud ja samas vääringus tehtavate liikmesriigisestest maksete tasud on võrdsed.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse kooskõlas direktiiviga 2007/64/EÜ piiriüleste maksete suhtes, mis on tehtud eurodes või nende liikmesriikide omavääringutes, kes on vastavalt artiklile 14 teatanud oma otsusest laiendada määruse kohaldamist oma riigi vääringule.
3. Käesolevat määrust ei kohaldata makseteenuse pakkujate enda kulul või teiste makseteenuse pakkujate eest tehtavate maksete suhtes.
4. Artiklites 6, 7 ja 8 sätestatakse eeskirjad, mis käsitlevad saaja makseteenuse pakkuja ja maksja makseteenuse pakkuja vahel eurodes tehtavaid otsearveldustehinguid.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „piiriülene makse” – elektrooniliselt töödeldav maksetehing, mis on algatatud maksja või saaja poolt või saaja kaudu ning mille korral maksja makseteenuse pakkuja ja saaja makseteenuse pakkuja asuvad eri liikmesriigis;
- 2) „riigisisene makse” – elektrooniliselt töödeldav maksetehing, mis on algatatud maksja või saaja poolt või saaja kaudu ning mille korral nii maksja makseteenuse pakkuja kui saaja makseteenuse pakkuja asuvad samas liikmesriigis;
- 3) „maksja” – füüsiline või juriidiline isik, kes on maksekonto haldaja ja kes teeb maksekäsundi antud maksekontolt makse tegemiseks või kui maksekontot ei ole, füüsiline või juriidiline isik, kes teeb maksekäsundi;
- 4) „saaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes peaks olema maksetehinguga ülekantava raha saaja;

▼B

- 5) „makseteenuse pakkuja” – direktiivi 2007/64/EÜ artikli 1 lõikes 1 osutatud mis tahes kategooriasse kuuluv juriidiline isik ning kõnealuse direktiivi artiklis 26 osutatud füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/48/EÜ (krediitiasutuste asutamise ja tegevuse kohta (uuestisõnastamine))⁽¹⁾ artiklis 2 loetletud asutused, kelle suhtes liikmesriigid kohaldavad direktiivi 2007/64/EÜ artikli 2 lõike 3 kohast erandit;
- 6) „makseteenuse kasutaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes kasutab makseteenust maksja või saaja või mõlemana;
- 7) „maksetehing” – maksja või saaja poolt või saaja kaudu algatatud raha sissemaks, ülekandmine või väljanõudmine, mis ei olene makse aluseks olevatest mis tahes kohustustest maksja ja saaja vahel;
- 8) „maksekäsund” – makseteenuse pakkujale maksja või saaja antud juhised maksetehingu täitmiseks;
- 9) „tasu” – mis tahes tasu, mida makseteenuse pakkuja võtab makseteenuse kasutajalt ning mis on otseselt või kaudselt seotud maksetehinguga;

▼M1

- 10) „raha” – pangatähed ja mündid, elektroonsel kujul edastatav raha ja e-raha, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiivi 2009/110/EÜ (mis käsitleb e-raha asutuste asutamist ja tegevust ning usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet)⁽²⁾ artikli 2 punktis 2;

▼B

- 11) „tarbija” – füüsiline isik, kes tegutseb eesmärkidel, mis ei seondu tema kaubandus-, äri- või kutsetegevusega;
- 12) „mikroettevõtja” – ettevõtja, mis makseteenuse lepingu sõlmimise ajal on komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitusel 2003/361/EÜ (mis käsitleb mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtete mõistet)⁽³⁾ lisa artiklis 1 ning artikli 2 lõigetes 1 ja 3 määratletud ettevõtte;
- 13) „vahendustasu” – maksja makseteenuse pakkuja ja saaja makseteenuse pakkuja vahel makstav tasu iga otsesearveldustehingu eest;
- 14) „otsearveldus” – makseteenus, mille eesmärk on debiteerida maksja maksekontot, kui maksetehingu on algatanud makse saaja volituse alusel, mille maksja on andnud saajale, saaja makseteenuse pakkujale või maksja makseteenuse pakkujale;

⁽¹⁾ ELT L 177, 30.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 267, 10.10.2009, lk 7.

⁽³⁾ ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.

▼B

- 15) „otsearveldussüsteem” – makseteenuse pakkujate vahel otsearveldustehingute teostamiseks kokku lepitud ühtsed eeskirjad, tavad ja nõuded.

*Artikkel 3***Piiriüleste maksete ja nende vastavate riigisiseste maksete tasud****▼M1**

1. Makseteenuse pakkuja võtab makseteenuse kasutajalt piiriüleste maksete eest sama suurt tasu kui see, mida ta võtab makseteenuse kasutajatelt sama väärtusega ja samas vääringus riigisiseste maksete eest.

▼B

2. Selleks et hinnata lõike 1 kohaldamise eesmärgil piiriüleste maksete tasude suurust, määrab makseteenuse pakkuja piiriülesele maksele vastava riigisisese makse.

Kui pädevad asutused seda vajalikuks peavad, annavad nad välja suunised välismaksetele vastavate riigisiseste maksete kindlaksmääramise kohta. Pädevad asutused teevad aktiivselt koostööd direktiivi 2007/64/EÜ artikli 85 lõike 1 alusel loodud maksete komiteega, et tagada välismaksetele vastavaid riigisiseseid makseid käsitlevate suuniste järjepidevus.

3. Kui liikmesriik on teatanud oma otsusest laiendada käesoleva määruse reguleerimisala omavääringule kooskõlas artikliga 14, võib asjaomase liikmesriigi vääringus tehtud riigisiseseid makseid selles liikmesriigis käsitada eurodes tehtud piiriülestele maksetele vastavatena.

4. Käesolevat määrust ei kohaldata konverteerimistasudele.

*Artikkel 4***Maksete automatiseerimise lihtsustamise meetmed**

1. Makseteenuse pakkuja teatab vajaduse korral makseteenuse kasutajale makseteenuse kasutaja IBAN-numbri ja makseteenuse pakkuja BIC-koodi.

Peale selle märgib makseteenuse pakkuja makseteenuse kasutaja konto väljavõttel või selle lisal makseteenuse kasutaja IBAN-numbri ja makseteenuse pakkuja BIC-koodi.

Makseteenuse pakkuja annab käesoleva lõike alusel nõutava teabe makseteenuse kasutajale tasuta.

▼M1

▼ M1

3. Kui makseteenuse kasutaja annab makseteenuse pakkujale korralduse teha piiriülene makse, ilma et ta oleks talle teatanud teises liikmesriigis asuva maksekonto IBANi ning vajaduse korral ja vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012 määrusele (EL) nr 260/2012 (millega kehtestatakse eurodes tehtavatele krediid- ja otsekorraldustele tehnilised ja ärilised nõuded ning muudetakse määrust (EÜ) nr 924/2009) ⁽¹⁾ sellega seotud BICi, võib makseteenuse pakkuja nõuda kõnealuselt makseteenuse kasutajalt artikli 3 lõike 1 kohaselt nõutavatele tasudele lisanduvat tasu. Nimetatud tasu peab olema kohane ja kulupõhine. Tasus lepivad kokku makseteenuse pakkuja ja makseteenuse kasutaja. Makseteenuse pakkuja teatab makseteenuse kasutajale lisatasu summa aegsasti enne seda, kui asjaomane leping makseteenuse kasutajale siduvaks muutub.

▼ B

4. Sõltuvalt asjaomase maksetehingu liigist teatab kaupade ja teenuste tarnija, kes esitab ühenduses arveid kaupade ja teenuste eest ning võtab vastu käesoleva määrusega hõlmatud makseid, oma klientidele oma IBAN-numbri ja oma makseteenuse pakkuja BIC-koodi.

*Artikkel 5***Maksebilansi aruandluse kohustus****▼ M1**

1. Liikmesriigid vabastavad 1. veebruarist 2016 makseteenuse pakkujad riigisisest arvelduspõhisest aruandluskohustusest esitada oma klientide maksetehingute kohta maksebilansistatistikat.

▼ B

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võivad liikmesriigid jätkata koondandmete või muu asjaomase kergesti kättesaadava teabe kogumist, eeldusel et selline kogumine ei mõjuta maksete automaatset töötlemist ja et makseteenuse pakkujad saavad sellise kogumise täielikult automatiseerida.

*Artikkel 6***Vahendustasu piiriüleste otsearveldustehingute eest**

Kui saaja makseteenuse pakkuja ja maksja makseteenuse pakkuja vahel ei ole kahepoolset kokkulepet, kohaldatakse igale enne 1. novembrit 2012 teostatud piiriüleste otsearveldustehingule mitmepoolset vahendustasu 0,088 eurot, mille saaja makseteenuse pakkuja maksab maksja makseteenuse pakkujale, välja arvatud juhul, kui asjaomaste makseteenuse pakkujate vahel on kokku lepitud madalam mitmepoolne vahendustasu.

⁽¹⁾ ELT L 94, 30.3.2012, lk 22.

▼ **B***Artikkel 7***Vahendustasu riigisiseste otsearveldustehingute eest**

1. Ilma et see piiraks lõigete 2 ja 3 kohaldamist, kui saaja makseteenuse pakkuja ja maksja makseteenuse pakkuja vahel rakendatakse enne 1. novembrit 2009 teostatud riigisisese otsearveldustehingu puhul mitmepoolset vahendustasu või muud tasukokkulepet, kohaldatakse kõnealust mitmepoolset vahendustasu või muud tasukokkulepet enne ► **M1** 1. veebruar 2017 ◀ teostatud riigisisestele otsearveldustehingutele.
2. Kui sellist mitmepoolset vahendustasu või muud tasukokkulepet vähendatakse või kui see tühistatakse enne ► **M1** 1. veebruar 2017 ◀, kohaldatakse sellist vähendamist või tühistamist kõikidele enne seda kuupäeva teostatud riigisisestele otsearveldustehingutele.
3. Kui riigisisese otsearveldustehingu saaja makseteenuse pakkuja ja maksja makseteenuse pakkuja vahel on kahepoolne kokkulepe, ei kohaldata enne ► **M1** 1. veebruar 2017 ◀ teostatud riigisisestele otsearveldustehingutele lõikeid 1 ja 2.

▼ **M1**▼ **B***Artikkel 9***Pädevad asutused**

Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes vastutavad käesoleva määruse järgimise tagamise eest.

Nad teatavad komisjonile kõnealustest pädevatest asutustest hiljemalt 29. aprillil 2010. Nad teatavad komisjonile viivitamata kõigist kõnealuste asutustega seotud olulistest muutustest.

Liikmesriigid võivad määrata olemasolevad organid tegutsema pädevate asutustena.

Liikmesriigid kohustavad pädevaid asutusi teostama tõhusat järelevalvet määruse täitmise üle ning võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada selle täitmine.

*Artikkel 10***Kaebemenetlused käesoleva määruse väidetava rikkumise korral**

1. Liikmesriigid kehtestavad menetlused, mis võimaldavad makseteenuse kasutajatel ja teistel huvitatud isikutel esitada pädevatele asutustele kaebusi, mis tulenevad käesoleva määruse väidetavatest rikkumistest makseteenuse pakkuja poolt.

Liikmesriigid võivad sellel eesmärgil kasutada või laiendada olemasolevaid menetlusi.

2. Kui see on asjakohane ning ilma et see piiraks riigisisese menetlusõiguse kohast õigust esitada hagi kohtusse, teavitavad pädevad asutused kaebuse esitajat artikli 11 kohaselt kehtestatud kohtuvälisest kaebuste lahendamise ja kahju hüvitamise menetlustest.

▼B*Artikkel 11***Kohtuväline kaebuste lahendamise ja kahju hüvitamise menetlus**

1. Liikmesriigid kehtestavad piisava ja tõhusa kohtuvälise kaebuste lahendamise ja kahju hüvitamise menetluse, et lahendada makseteenuse kasutajate ja makseteenuse pakkujate vahelisi vaidlusi, mis käsitlevad käesolevast määrusest tulenevaid õigusi ja kohustusi. Selle jaoks määravad liikmesriigid olemasolevad organid, kui see on asjakohane, või asutavad uued organid.
2. Liikmesriigid teatavad komisjonile kõnealustest organitest hiljemalt 29. aprillil 2010. Nad teatavad komisjonile viivitamata kõik kõnealuste asutustega seotud edasised muutused.
3. Liikmesriigid võivad sätestada, et käesolevat artiklit kohaldatakse ainult nendele makseteenuse kasutajatele, kes on tarbijad või mikroettevõtjad. Sellistel juhtudel teavitab liikmesriik sellest komisjoni.

*Artikkel 12***Piiriülene koostöö**

Artiklites 9 ja 11 osutatud eri liikmesriikide pädevad asutused ja kohtuvälise kaebuste lahendamise ja kahju hüvitamise menetluse eest vastutavad organid teevad piiriüleste vaidluste lahendamisel tihedat ja tõrgeta koostööd. Liikmesriigid tagavad sellise koostöö toimumise.

*Artikkel 13***Karistused**

Ilma et see piiraks artikli 17 kohaldamist, kehtestavad liikmesriigid 1. juuniks 2010 eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende kohaldamise tagamiseks. Kõnealused karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni nimetatud sätetest hiljemalt 29. oktoobril 2010 ning teavitavad edaspidi viivitamata kõigist muudatustest, mis neid mõjutavad.

*Artikkel 14***Kohaldamine muude omavääringute kui euro suhtes**

1. Liikmesriik, kus euro ei ole omavääringuks ja kes otsustab laiendada käesoleva määruse, välja arvatud artiklite 6, 7 ja 8 kohaldamist omavääringule, teatab sellest komisjonile. Kõnealune teade avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Käesoleva määruse laiendatud kohaldamine jõustub 14 päeva pärast kõnealust avaldamist.
2. Liikmesriik, kus euro ei ole omavääringuks ja kes otsustab laiendada artiklite 6, 7 või 8 kohaldamist või nende artiklite mis tahes kombinatsiooni kohaldamist oma vääringule, teatab sellest komisjonile. Kõnealune teade avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Artiklite 6, 7 ja 8 laiendatud kohaldamine jõustub 14. päeval pärast kõnealust avaldamist.

▼B

3. Liikmesriikidelt, kes 29. oktoobriks 2009 on juba otsusest teatanud vastavalt määruse (EÜ) nr 2560/2001 artiklile 9, ei nõuta käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teate esitamist.

▼M2*Artikkel 15***Läbivaatamine**

1. Hiljemalt 19. aprilliks 2022 esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, EKP-le ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande käesoleva määruse kohaldamise ja mõju kohta, mis sisaldab eelkõige järgmist:

- a) hinnang viisi kohta, kuidas makseteenuse pakkujad kohaldavad käesoleva määruse (mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/518 ⁽¹⁾) artiklit 3;
- b) hinnang liikmesriikide omavääringutes ja eurodes tehtavate riigisiseste ja piiriüleste maksete mahu ja tasude muutuse kohta alates määruse (EL) 2019/518 vastuvõtmisest;
- c) hinnang selle kohta, kuidas käesoleva määruse (mida on muudetud määrusega (EL) 2019/518) artikkel 3 on mõjutanud vääringu konverteerimise tasusid ja muid makseteenustega seotud tasusid nii maksjate kui ka makse saajate jaoks;
- d) hinnang käesoleva määruse artikli 3 lõike 1 niisuguse muutmise hinnangulise mõju kohta, mis tehakse eesmärgiga hõlmata kõik liikmesriikide vääringud;
- e) hinnang selle kohta, kuidas kohaldavad vääringu konverteerimise teenuste pakkujad käesoleva määruse artiklites 3a ja 3b ning riigisisestest õigusaktides, millega rakendatakse direktiivi (EL) 2015/2366 artikli 45 lõiget 1, artikli 52 lõiget 3 ja artikli 59 lõiget 2, sätestatud teabele esitatavaid nõudeid ning kas need õigusnormid on suurendanud vääringu konverteerimise tasude läbipaistvust;
- f) hinnang selle kohta, kas ja mil määral on vääringu konverteerimise teenuste pakkujatel tekkinud raskusi käesoleva määruse artiklite 3a ja 3b ning riigisisestest õigusaktide, millega rakendatakse direktiivi (EL) 2015/2366 artikli 45 lõiget 1, artikli 52 lõiget 3 ja artikli 59 lõiget 2, tegeliku kohaldamisega;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta määrus (EL) 2019/518, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 924/2009 seoses liidus tehtavate piiriüleste maksete teatavate tasudega ja vääringu konverteerimise tasudega (ELT L 91, 29.3.2019, lk 36).

▼ M2

- g) kulude-tulude analüüs vääringu konverteerimise teenuste pakkujate kasutatavate või neile kättesaadavate kommunikatsioonikanalite ja -tehnoloogiate kohta, mis võivad veelgi parandada vääringu konverteerimise tasude läbipaistvust, sealhulgas hinnang selle kohta, kas makseteenuse pakkujad peaksid artiklis 3a osutatud teabe saatmiseks pakkuma teatavaid olemasolevaid kanaleid; kõnealune analüüs hõlmab ka hinnangut selle kohta, kas käesoleva määruse artikli 3a lõigetes 1 ja 3 osutatud teavet kõigi vääringu konverteerimise võimaluste kohta, mis on olemas sularaha- või makseautomaadis või müügikohas, on tehniliselt võimalik enne iga tehingu algatamist üheaegselt avaldada;
- h) kulude-tulude analüüs maksjatele antava võimaluse kohta blokeerida vääringu konverteerimise võimalus, mida sularaha- või makseautomaadis või müügikohas pakub muu isik kui maksja makseteenuse pakkuja, ja oma sellealast eelistust muuta;
- i) kulude-tulude analüüs maksja makseteenuse pakkuja suhtes esitatava nõude kohta esitada üksiku maksetehinguga seotud vääringu konverteerimise teenuste osutamisel, kui toimub tehingu kliirimine ja arveldamine, kohaldatav vääringu konverteerimiskursi tehingu algatamise hetkel.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud aruanne hõlmab vähemalt ajavahemikku alates 15. detsembrist 2019 kuni 19. oktoobrini 2021. Selles võetakse arvesse eri maksetehingute eripära, eristades eelkõige sularaha- või makseautomaadis ja müügikohas algatatud tehinguid.

Komisjon võib aruande ettevalmistamisel kasutada andmeid, mida liikmesriigid on seoses lõikega 1 kogunud.

▼ B*Artikkel 16***Kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EÜ) nr 2560/2001 tunnistatakse kehtetuks alates 1. novembrist 2009.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele tõlgendatakse viidetena käesolevale määrusele.

*Artikkel 17***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. novembrist 2009.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.